

ocazia vizitei monarhului în Transilvania (Daniela Deteșan), iar altă comunicare a analizat în ce constă și ce semnificații au continuitatea și discontinuitatea evoluției programatice a mișcării naționale a românilor din Transilvania din 1860-1861, cu cea din 1848-1851, cu pendulațiile ei inerente între programele minimale, ce urmăreau să aplice principiul naționalității pe baza legitimismului istoric de stat (Staatsrecht), deci în Ardeal, și cele maximale care pledau pentru aplicarea acestui principiu pe baze etnice largi, adică pe tot teritoriul din Monarhie, unde cei ce vorbeau limba română erau mai numeroși decât neromânii (Ardeal, Banat, Crișana, Maramureș, Partium, Bucovina) [Dumitru Suci]. A fost, de asemenea, relevată în sesiune importanța fondurilor și s-au dezvoltat perspectivele deschise de Arhiva Episcopiei Romano-Catolice de Timișoara pentru cercetarea istorică a perioadei 1848-1867 (Claudiu Călin). De la Chișinău este anunțată interesanta comunicare *Circuitul istoric al valorilor din perspectiva condițiilor sociale* (Ana Pascaru).

Unele comunicări externe au fost deja expediate, altele sunt așteptate să sosească în scurt timp, în vederea pregătirii pentru tipar a volumului de studii cu titlul și conținutul propus și preconizat de noi în această succintă prezentare. Comunicările abordează aspecte semnificative ale unei istorii naționale și sociale largi, cuprinse între 1848 și începutul secolului al XX-lea, cum sunt: evenimentele de la 1848 din Viena, văzute în lumina unor date necunoscute (Alexa Lipka), manifestări revoluționare din 3 comitate ale Ungariei – Baranya, Somogy și Tolna, în 1848-1849 (Gözszy Zoltán), Revoluția sârbilor de la 1848-1849 (Ljubivoje Cerović și Vasa Lupulović) sau legislația maghiară privind emigrarea din Ungaria (Minerva Loghin, Londra). Singura comunicare venită din străinătate ce se referă la aspecte și realități din istoria națională românească este reconstituirea cadrului politic în care s-a manifestat Conferința de la Timișoara și protestul acesteia din 1860 împotriva anexării Banatului la Ungaria (Gheorghe Naghi – California, SUA).

Dumitru Suci
Coordonator

**SIMPOZIONUL INTERNAȚIONAL
ȘTIINȚA GENEALOGIEI AZI - CERINȚE METODOLOGICE
ȘI PERSPECTIVE ALE CERCETĂRII**

**Cluj-Napoca, 11 iunie 2008
în cadrul „ZILELOR ACADEMICE CLUJENE”**

În ziua de 11 iunie 2008 a avut loc, în cadrul „Zilelor Academice Clujene”, Simpozionul Internațional *Știința genealogiei azi - cerințe metodologice și perspective ale cercetării*. La Simpozion au fost prezentate șase comunicări științifice și s-au făcut tot atâtea intervenții ale cercetătorilor participanți pe marginea problematicei aflate în dezbateri. Patru dintre comunicări au fost susținute de membri ai Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca al Academiei Române: prof. univ. dr. Nicolae Edroiu, membru corespondent al Academiei Române, directorul Institutului, C. Ș. I dr. Dumitru Suci, șef de sector, C. Ș. I dr. Gelu Neamțu și C. Ș. II dr. Ela Cosma, iar două dintre ele de cercetători științifici din străinătate: dr. SC Milan Krajčović de la Institutul de Istorie din Bratislava al Academiei Slovace de Științe, respectiv Marius Tărăță, cercetător științific la Institutul de Istorie, Stat și Drept al Academiei de Științe din Republica Moldova din Chișinău, prin participarea cărora simpozionul a dobândit caracter internațional.

În deschidere a fost susținută comunicarea *Știința genealogiei azi în România* (prof. univ. dr. Nicolae Edroiu), care, după o trecere în revistă a principalelor etape din evoluția acestei importante științe speciale a istoriei din câmpul istoriografiei române, a insistat asupra preocupărilor actuale ale specialiștilor din acest domeniu, anume: editarea unor lucrări de genealogie rămase în manuscris, respectiv editarea unor lucrări dintre cele mai vechi devenite rarități bibliografice; elaborarea de studii genealogice privind personalități și familii importante din trecutul istoric românesc; dezvoltarea unei direcții de cercetare care se referă la evoluția unor grupuri socio-umane și demografice, abordată aceasta prin metoda genealogică (carriere meșteșugărești, cnezimea românească, genealogiile țărănești, preoțești și protopopești etc.); extinderea cercetărilor genealogice prin abordarea sub unghiul familiologiei a evoluțiilor celulei biologico-umane care este familia, în multitudinea formelor de manifestare a acesteia.

Comunicarea istoricului slovac Milan Krajšovič din Bratislava, președintele părții slovace a Comisiei Mixte Româno-Slovace de Istorie, a abordat problematica originii și evoluției genealogice a unor lideri politici slovaci de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, care s-au afirmat în lupta politico-națională din Monarhia austro-ungară în răstimpul istoric respectiv. Autorul este recunoscut pentru cercetările sale asupra acestei problematice, comunicarea elaborată fiind apropiată de abordările referitoare la personalitățile românești din Transilvania ale perioadei respective.

Asupra unor *Biografii pașoptiste transilvănene în lumina noilor cercetări istorice* a comunicat C. Ș. II dr. Ela Cosma, ale cărei preocupări în această direcție s-au finalizat în ultimul timp prin lucrări/dicționare biografice apărute la Editura Academiei Române, ca unic autor sau în colaborare. Biografiile ca atare, în care sunt reținute informații istorice asupra originii personalităților respective, familiei lor și activităților politico-naționale și cultural-bisericești desfășurate de acestea sunt semnificative pentru cercetările genealogice și deopotrivă istorice. Lideri politici, revoluționari care s-au afirmat în cursul Revoluției de la 1848-1849, de origine română, maghiară, germană, sârbă, croată sau slovacă, activitatea lor în acei ani de răscruce, sunt mai bine cunoscute acum în urma cercetărilor biografico-genealogice realizate la 160 de ani de la evenimentele revoluționare de atunci.

C. Ș. I dr. Dumitru Suciu a prezentat câteva date referitoare la *Biografii ale fruntașilor mișcării naționale românești din Transilvania și Banat de la sfârșitul secolului al XIX-lea*. Cercetător recunoscut în privința biografiilor și activității politico-naționale ale principalilor fruntași români ai mișcării naționale din cele două provincii istorice românești, dr. Dumitru Suciu a oferit dezbaterii surse, informații și date istorice importante asupra acestora, subliniind importanța abordărilor dinspre biografie-genealogie a problematice respective.

Comunicarea elaborată de drd. Marius Tărăță de la Institutul de Istorie, Stat și Drept din Chișinău al Academiei de Științe a Republicii Moldova a urmărit câteva *Genealogii intelectuale din Basarabia sfârșitului de secol al XIX-lea*, prezentând originea, biografia și activitatea științifică a unor istorici basarabeni din secolul al XIX-lea care s-au afirmat și în mișcarea politico-națională din provincia românească de la răsărit de Prut.

În sfârșit, C.Ș. I dr. Gelu Neamțu a prezentat comunicarea privind *Biografii și genealogii ale delegaților la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918*, fiind avut în vedere materialul istoric rezultat din cercetarea realizată între anii 1938-1943, la împlinirea unui sfert de veac de la Unirea din 1918, sub auspiciile Institutului de Istorie Națională din Cluj. Păstrat în arhiva familiei Ioachim Crăciun, însărcinat de prof. Ioan Lupaș, directorul Institutului de Istorie Națională, să adune materialul rezultat din răspunsurile la chestionarul trimis celor 1228 de delegați la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din

1 Decembrie 1918 sau familiilor acestora, în vederea publicării lui, textele respective conțin informații interesante, inedite și de mare utilitate pentru cercetarea istorică. Evenimentele ce au urmat la sfârșitul războiului mondial nu au permis publicarea acestor date, materialul ca atare fiind bine păstrat de către profesorul Ioachim Crăciun în condițiile dificile ale perioadei postbelice, publicarea lui acum, în două volume, la Editura Academiei Române, aducând un plus de cunoaștere la marele moment istoric de acum 90 de ani.

Discuțiile purtate pe marginea comunicărilor științifice prezentate în cadrul Simpozionului au reliefat importanța cercetărilor genealogice pentru istoriografie, direcțiile pe care trebuie să le urmeze în vederea desprinderii de concluzii semnificative pentru cercetarea istorică. S-a propus publicarea în volum a textelor comunicărilor și intervențiilor în cadrul Simpozionului internațional privind *Știința genealogiei azi – cerințe metodologice și perspective ale cercetării* în scopul reținerii unor direcții de investigație științifică de cea mai mare utilitate pentru istoriografia română.

Coordonatorul Simpozionului
Prof. univ. dr. *Nicolae Edroiu*,
membru corespondent al Academiei Române

SESIUNEA ȘTIINȚIFICĂ *ISTORIE ȘI CIVILIZAȚIE ÎN NORD-VESTUL ROMÂNIEI*

Zalău și Bocșa, 9-10 octombrie 2008

Sesiunea științifică *Istorie și civilizație în nord-vestul României*, desfășurată la Zalău și Bocșa în perioada 9-10 octombrie 2008, a fost organizată de Muzeul Județean de Istorie și Artă din Zalău, sub egida Consiliului Județean Sălaj, în colaborare cu Institutul de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, filiala Academiei Române, cu Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică de Oradea, precum și cu Primăria comunei Bocșa, județul Sălaj.

În 2008 s-au împlinit 200 de ani de la nașterea ideologului mișcării naționale românești din Ardeal, Simion Bărnuțiu (1808-1864), originar de pe meleaguri sălăjene, din comuna Bocșa Română; s-au sărbătorit, de asemenea, 160 de ani de la Revoluția română de la 1848 și 90 de ani de la Marea Unire din 1 Decembrie 1918.

Sesiunea științifică de la Zalău, gândită inițial de către organizatorii principali, dr. Elena Muscă, director al Muzeului de Istorie și Artă din Zalău, și drd. Marin Pop, de la același muzeu, ca manifestare – deja tradițională – dedicată lui Simion Bărnuțiu, și-a largit aria de cuprindere. Astfel că, în zilele amintite, datorită aflului de participanți, sesiunea s-a desfășurat pe trei secțiuni, marcând cele trei momente aniversare.

În dimineața zilei de 9 octombrie 2008, primirea invitaților și deschiderea oficială a lucrărilor sesiunii științifice au avut loc în Sala „Avram Iancu” a Primăriei municipiului Zalău. Doamna director Elena Muscă, care s-a dovedit a fi o amfitrioană desăvârșită și un excelent organizator, a declarat deschise lucrările sesiunii.

Preasfinția Sa dr. Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea, a rostit un cuvânt introductiv la eveniment, urmat de cuvântul autorităților publice, reprezentate prin tânărul primar al Zalăului, Radu Căpâlnășiu, și la fel de tânărul prefect de Sălaj, Andrei Todea.

Academician profesor universitar dr. Camil Mureșanu, de la Institutul clujean de Istorie „George Barițiu”, a susținut discursul inaugural, referindu-se la relatări din presa vremii cu privire la Adunarea Națională de la Blaj, de la începutul lui mai 1848.